

FAIRTRADES RÅVARUPROGRAM

FÖR BOMULL, KAKAO OCH SOCKER

Försäljningen av Fairtrade-märkta varor ökar kontinuerligt, både i Sverige och internationellt. Idag gynnas fler än 1,5 miljoner odlare och anställda i 74 länder av Fairtrade-certifieringen, bland annat i form av förbättrade arbets- och levnadsvillkor, en bättre betalning för råvaran samt möjligheten till investeringar i lokalsamhälle och verksamhet genom Fairtrade-premien.

Men det finns mycket mer att göra och många fler att nå, framförallt inom bomull, kakao och socker, där de Fairtrade-certifierade producenterna önskar få avsättning för ännu mer av sin produktion på den internationella marknaden. Fairtrades råvaruprogram syftar till att tillgodose just detta behov, genom att det ger möjlighet för ännu fler företag att köpa upp Fairtrade-certifierad råvara som en del av sitt hållbarhetsarbete.

STORA UTMANINGAR OCH NYA MÖJLIGHETER

Av världens totala kakaoproduktion säljs idag endast 1,7 procent som Fairtrade-märkt. För bomull och socker är siffran ännu lägre. Samtidigt finns det producenter som inte lyckas sälja hela sin produktion som just Fairtrade-certifierad, dvs till ett bättre pris och med Fairtrade-premien som ett viktigt verktyg för samhälls- och verksamhetsutveckling.

Fler och fler företag vill också ta större etisk hänsyn i den globala handeln, genom att allt oftare inkludera hållbarhetsfrågan i sin kärnverksamhet. Ett antal större multinationella konfektionsföretag har till exempel nyligen åtagit sig att bara under de närmaste två åren köpa upp två miljoner ton hållbart odlad bomull. Liknande målsättningar och satsningar står även på agendan hos flera större kakao- och sockerföretag, en marknadsutveckling som innebär stor potential för de Fairtrade-certifierade producenterna att kraftigt öka sin försäljning av Fairtrade-certifierad råvara på den internationella marknaden.

ÄNNU STÖRRE NYTTA FÖR ÄNNU FLER PRODUCENTER

Med start 2014 lanseras Fairtrade Sourcing Programs, som komplement till befintlig Fairtrade-märkning och med fokus på bomull, kakao och socker. Detta råvaruprogram sätter fokus på den Fairtrade-certifierade råvaran och på ökade försäljningsvolymerna för producenten. Programmet utgår ifrån befintliga kriterier och kontrollsystem, men utan att slutprodukten blir Fairtrade-märkt och därmed utan Fairtrade-märkningens krav på att allt som kan vara Fairtrade-certifierat i produkten ska vara det.

Ett företag kan alltså genom råvaruprogrammet välja att köpa upp endast

FAIRTRADE SOM PRODUKTMÄRKNING

Fairtrade-certifieringen omfattar kriterier för ett tjugotal råvaror/ produktgrupper. All råvara som kan vara Fairtrade-certifierad i en produkt måste vara det för att produkten ska kunna Fairtrade-märkas.

- I produkter bestående av endast en råvara, t ex kaffe och vin, är alltid 100 % av råvaran certifierad i enlighet med internationella Fairtrade-kriterier.
- I glass, som är en sammansatt produkt, ska t ex sockret, vaniljen, kakaon och nötterna vara certifierade för att få märkas med certifieringsmärket.

FAIRTRADES RÅVARUPROGRAM

- Komplement till befintlig Fairtrade-märkning.
- Fokus på råvaran, inte på märkning av slutprodukten.
- Ökade försäljningsvolymerna ger mer nytta för fler producenter.
- Fler möjligheter för företag att köpa upp Fairtrade-certifierad råvara som en del av sitt hållbarhetsarbete.

en Fairtrade-certifierad råvara, för t ex en hel produktserie eller för en mer generell hållbarhetsatsning, varpå detta sedan kommuniceras genom ett programärke för den specifika råvaran.

Genom råvaruprogrammet får producenten fler potentiella köpare och fler försäljningskanaler för råvaran. Samtidigt innebär ökade försäljningsvolymerna möjlighet till fortsatt ekonomisk, social och miljömässigt hållbar utveckling i lokalsamhället kring produktionen. Inte minst blir effekten av Fairtrade-premien ännu mer påtaglig genom större investeringar i t ex utbildning, hälsovård och verksamhetsutveckling.

PROGRAMMÄRKE FÖR BOMULL, KAKAO OCH SOCKER

De företag som väljer Fairtrades råvaruprogram för sitt hållbarhetsarbete kommunicerar detta genom ett programärke för respektive råvara, antingen enbart i sin affärskommunikation eller direkt på produkten, tillsammans med en obligatorisk programtext kring volymen Fairtrade-certifierad råvara kopplad till produkten.

ÖVERGRIPANDE RIKTLINJER FÖR ANVÄNDNINGEN AV PROGRAMMÄRKET

Programmärket kan placeras antingen på fram- eller baksidan av en produkt, på en hängetikett på textilier, alternativt enbart i företagets affärskommunikation. Exakt hur och var programmärket får användas beror på volymer samt företagets kommunikativa fokus. Denna flexibilitet går i linje med företags olika behov för sin hållbarhetskommunikation.

- För bomull: Programmärket används enbart vid avtalade större volymer. För placering av programmärket på en hängetikett (fäst vid textilen) gäller att företagets köp av Fairtrade-certifierad bomull ska motsvara 100 procent av volymen för denna produktserie.
- För kakao och socker: Programmärket används enbart på produkten om motsvarande 100 procent av råvaran för hela produktserien är Fairtrade-certifierad.

BAKGRUND OCH VIDARE LÄSNING

Fairtrades råvaruprogram – under det internationella namnet Fairtrade Sourcing Programs – utgör en viktig del av Fairtrades internationella strategi för att stärka och göra ännu större skillnad för fler producenter i länder med utbredd fattigdom.

De första produkterna lanserades under 2014 och fler företag tillkommer hela tiden. Idag har många större internationella företag avtalat om inköpsvolymerna kopplade till Fairtrades råvaruprogram, däribland Mars, Ferrero, Coop i Schweiz, Lidl i Tyskland och AEON i Japan.

“Fairtrade Africa ser Fairtrade Sourcing Programs som en viktig ny modell för att skapa fler sätt för odlare att gynnas av Fairtrade. Tusentals odlare i västra Afrika är i stort behov av att kunna sälja sin bomull och kakao som Fairtrade-certifierad. Och vi tror att Fairtrade Sourcing Programs kommer att förändra många människors liv.”

Adam Tampuri, styrelseordförande i Fairtrade Africa och ledamot i Fairtrade International Board

KORT OM BOMULL

- Det finns 35–50 miljoner bomullsodlare i länder med utbredd fattigdom. Av dessa är 60 000 Fairtrade-certifierade.
- Fairtrade-premien bidrar till viktig samhällsutveckling. Under 2013 investerades 40 % av Fairtrade-premien i utbildning.
- Sedan 2009 har försäljningen av Fairtrade-certifierad bomull minskat globalt och många certifierade odlare får ingen bomull såld som Fairtrade-certifierad.
- Ett antal multinationella konfektionsföretag har åtagit sig att år 2020 ha ställt om sin produktion till 100 % hållbart odlad bomull.

KORT OM KAKAO

- 50 miljoner människor är beroende av kakaoproduktion för sin försörjning. Av dessa är 176 000 Fairtrade-certifierade, majoriteten i Ghana och Elfenbenskusten.
- Försäljningen av Fairtrade-certifierad kakao globalt under 2012 genererade 9,8 miljoner euro i Fairtrade-premier till odlarna. 50 % investerades i förbättrade produktions- och förädlingsprocesser.
- Endast 1,7 % av världens kakao är Fairtrade-certifierad.
- Flera av världens största chokladföretag har som målsättning att 100 % av kakaon ska vara hållbart producerad till 2020.

KORT OM SOCKER

- 80 % av världens socker kommer från sockerrör producerade av miljontals odlare i världens utvecklingsländer. 62 000 av dessa är Fairtrade-certifierade.
- 1 % av världens sockerproduktion är Fairtrade-certifierad. Den globala försäljningen genererade 9,8 miljoner euro i Fairtrade-premier till odlarna under 2012.
- Storbritannien står för 70 % av all försäljning av Fairtrade-certifierat socker.
- 70 % av världens socker går till inhemsk konsumtion. Genom Fairtrade Sourcing Programs öppnas nya kanaler för export utifrån internationella Fairtrade-kriterer.